

Slide 1

Dit is les 2 van de lessenserie Digitaal Burgerschap.

Bestudeer iedere slide en controleer of de lesstof passend is voor jouw les. De meeste slides bevatten instructies of extra informatie, te vinden in de notities. Wanneer je de PowerPoint presenteert, is het mogelijk om de notities te lezen per slide. Presenteer als diavoorstelling, klik met rechtermuisknop op de presentatie en klik op 'weergave voor presentator'. Je ziet dan de slides + notities op je eigen scherm.

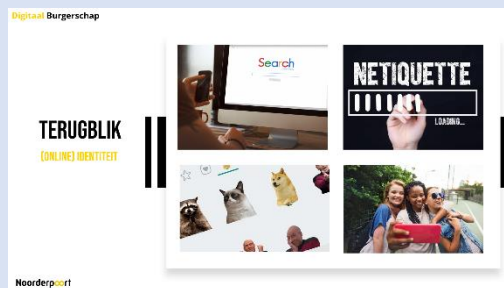
Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden (zie laatste slide).

Slide 2

Bespreek met de studenten wat er in de les behandeld gaat worden.

Als eerste een korte terugblik op de vorige les (volgende dia geeft inspiratie voor input van de klas).

Slide 3

Bespreek met de studenten wat vorige week is behandeld aan de hand van deze afbeeldingen.

- Search: de studenten hebben zichzelf op Google gezocht en er is ook gepraat over de gevolgen van online vindbaar zijn.
- Netiquette: richtlijnen en gedragsregels voor het gebruik van internet, oftewel, hoe ga je met elkaar om en hoe spreek je elkaar aan online?
- Stickers: voor portfolio-opdracht 2 moeten de studenten vertellen over hun eigen ervaring met stickers en of zij ze gepast vinden of niet. Herhaal meteen dat de opdracht gemaakt moet worden voor degenen die dat nog niet hebben gedaan. De stickers op de afbeelding zijn populaire memes die al jaren op het internet te vinden zijn.
- Selfie: staat voor online reputatie.

Digitaal Burgerchap

LESDOELEN

Aan het einde van de les:

- ben jij bekend met begrippen omtrent het internet;
- weet je meer over online privacy;
- heb je kennis over veilige wachtwoorden.

Neorderpart

Slide 4

Maak de studenten bewust van de lesdoelen.

Daag jij jezelf uit weer een kritische denker te zijn?

- ✓ Wees nieuwsgierig
- ✓ Luister zonder oordeel
- ✓ Wees flexibel
- ✓ Sta open voor de mening van anderen
- ✓ Wees bereid je mening te heroverwegen

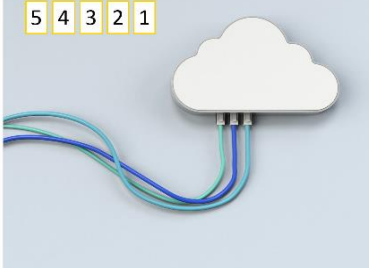

Slide 5

Herhaal nogmaals dat de student met een nieuwsgierige blik naar de onderwerpen moet kijken.

BEGRIPPEN

1. (web)browser
2. incorrect
3. adresbalk/URL
4. zoekmachine
5. www
6. cloud
7. ssl-certificaat
8. https
9. hyperlink
10. cookie
11. browselaar

Slide 6

Deze begrippen zijn deels onderdeel van digitale vaardigheden. Mochten de studenten dit vak al hebben gevolgd of de begrippen al kennen, dan kun je het eventueel overslaan.

Leg uit dat de studenten zelf gaan uitzoeken wat de begrippen betekenen. Deze dia bevat een timer (5 min) die start zodra je op de spatiebalk drukt.

Verdeel de klas in groepjes van twee, en verdeel de begrippen. Het kan helpen om te melden dat zij kunnen Googlen naar begrip + betekenis, dan krijgen de studenten een zoekresultaat in het Nederlands.

1. (web)browser

Een browser is een programma dat het mogelijk maakt om websites op internet te bezoeken. Dat kan via verschillende apparaten, zoals bijvoorbeeld een computer, tablet of mobiele telefoon. Een browser staat ook wel bekend als webbrowsers of internetbrowser.

2. Internet

Wereldwijd computernetwerk dat het mogelijk maakt informatie te verspreiden of te zoeken en te e-mailen.

Internet is begonnen als ARPANET. Dit was een militair netwerk, dat in 1969 in de Verenigde Staten is gebouwd. In eerste instantie was dit netwerk alleen beschikbaar voor de overheid en voor het onderwijs. Vanaf 1993 hebben consumenten echter ook toegang tot internet.

3. URL

Een URL is het adres van een website op internet. De afkorting URL staat voor Uniform Resource Locator. Elke URL is, net zoals bijvoorbeeld een e-mailadres, uniek en bestaat uit een domeinnaam (hosting naam) + specifieke pagina (URL pad).

4. Zoekmachine

Een zoekmachine is een interactieve website die gebruikers in staat stelt om door middel van een zoekopdracht resultaten op het internet te vinden. Voor de meeste internetgebruikers vormt de zoekmachine het beginpunt in de zoektocht naar informatie op het wereldwijde web.

5. www

Afkorting van 'world wide web'. Dit is Engels voor het 'wereldwijde web'. Hiermee wordt het deel van internet bedoeld dat bestaat uit websites. De letters komen voor in veel internetadressen. Het concept is ontwikkeld in 1989 en bedacht door Tim Berners-Lee.

6. Cloud

De cloud (Nederlands: wolk) staat voor een netwerk dat met al de computers die erop aangesloten zijn een soort 'wolk van computers' vormt, waarbij de eindgebruiker niet weet op hoeveel of welke computer(s) de software draait of waar die computers precies staan.

7. ssl-certificaat

Een SSL-certificaat is een encryptieprotocol dat de data versleutelt, waardoor het voor cybercriminelen vrijwel niet mogelijk is om gegevens van jouw bezoekers te achterhalen. (te herkennen van het slotje voor een URL)

8. https

Betekenis HTTPS: HyperText Transfer Protocol Secur (HTTPS) is een protocol voor het afhandelen van aanvragen tussen een cliënt (browser) en server (webserver). Voor het gebruik van HTTPS dien je een SSL Certificaat te installeren. Dit is het veiligste protocol op het internet.

9. Hyperlink

Een hyperlink – met een Nederlands woord verbinding of koppeling – is een computer- en internetterm die duidt op een verwijzing in een hypertext die de gebruiker kan volgen om naar een andere plaats te gaan.

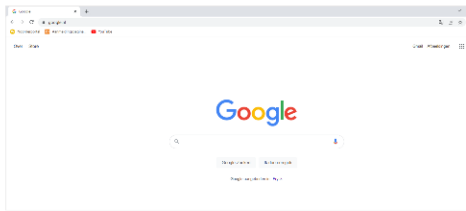
10. Cookie

Cookies zijn kleine bestanden die de aanbieder van een website op de apparatuur van een bezoeker plaatst. Bijvoorbeeld op een computer, telefoon of tablet. Met cookies kan informatie worden verzameld of opgeslagen over het websitebezoek of over (het apparaat van) de gebruiker.

11. Bladwijzer

Een lijst met bewaarde hyperlinks in een webbrowser. Dit kan heel handig zijn voor het bewaren van pagina's die je vaak bezoekt, snel wilt bezoeken of niet kwijt wilt raken.

INTERNET BROWSER

Slide 7 - Optionele Dia

Gebruik deze dia om uit te leggen wat je ziet. Als het mogelijk is zou je met een smartboard de antwoorden kunnen noteren.

- Browser (voorbeelden van browsers: Google Chrome/Safari/Microsoft Edge/Mozilla Firefox)
- Adresbalk -> https- url – www - -slotje van SSL-certificaat
- Zoekmachine (is soms geïntegreerd in adresbalk)
- Bladwijzer

Portfolio opdracht 3

Internet begrippen

- Werk drie begrippen van de zojuist gegeven opdracht uit.
- Voeg deze (inclusief de betekenis) toe aan je portfolio.

1. (web)browser
2. internet
3. adresbalk/URL
4. zoekmachine
5. www
6. cloud
7. ssl-certificaat
8. https
9. hyperlink
10. Cookie
11. bladwijzer

Digitaal Burgerschap

Noorderpoort

Slide 8

Laat de studenten werken aan de opdracht of maak het een huiswerkopdracht.

Video: heb jij iets te verbergen?

Klik op de afbeelding voor weergave video.

Digitaal Burgerschap

Noorderpoort

Slide 9

Vragen die je na het filmpje zou kunnen stellen:

Wat zou jij antwoorden als de vraag: heb jij iets te verbergen aan je wordt gesteld?

Heb jij iets te verbergen?

<https://www.youtube.com/watch?v=YNPI6B-BUW4>

Slide 10

Digitaal Burgerschap

WAT VALT ER ALLEMAAL ONDER (ONLINE) PRIVACY?

- Persoonsgegevens
- De Overheid en AVG
- Wachtwoorden

Noorderpoort

Dit zijn de onderwerpen die op de volgende slides verder uitgelegd worden.

Maak eventueel met de studenten een woordwolk over bovenstaande begrippen o.i.d. om erachter te komen waar de studenten aan denken bij online privacy.

Slide 11

Digitaal Burgerschap

PERSOONSGEGEVENS

- Wat zijn persoonsgegevens?
- Hoe ga je hiermee om?
- Wat deel je (en wat niet)?

Noorderpoort

Persoonsgegevens

Deze dia is bedoeld om de student aan het denken te zetten. De antwoorden op bovenstaande vragen worden later bekend gemaakt.

Geef voorbeelden van persoonsgegevens en geen persoonsgegevens. Vraag aan de klas of onderstaande voorbeelden wel of geen persoonsgegevens zijn en waarom.

Antwoorden:

Een foto van jou en je vriend(in) (P)

De meest populaire vlogger (GP)

Waar je op dit moment bent (P)

Je telefoonnummer (P)

Het sneeuwt morgen (GP)

Je kledingmaat (P)

Je godsdienst (P)

De nieuwe game die morgen uitkomt (GP)

Je lievelingseten (P)

Je favoriete vlogger (P)

Slide 12

Dit zijn gewone persoonsgegevens. Er zijn ook nog bijzondere persoonsgegevens.

Bijzondere persoonsgegevens:

1. Ras of etnische afkomst;
2. Politieke opvattingen;
3. Religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen;
4. Lidmaatschap van een vakbond;
5. Gegevens over gezondheid;
6. Seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
7. Genetische gegevens;
8. Biometrische gegevens.

Slide 13

<https://privacyzeker.nl/avg-privacy-kennisbank/toestemming-als-grondslag-voor-verwerking/>

<https://www.arboned.nl/veel-gestelde-vragen-over-avg>

Toestemming geven: wanneer je een account aanmaakt, profielgegevens invult, lid worden

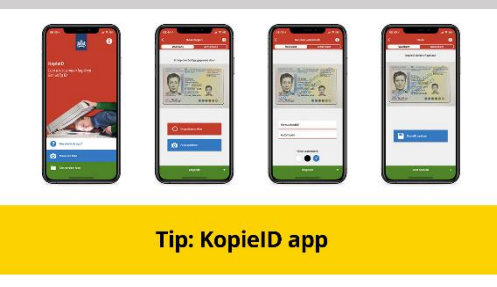
Vitale belangen: huisarts, fysiotherapeut etc.

Wettelijke verplichting: bij verhuizing adres wijzigen, belastingen, gemeentezaken

Overeenkomst: werkcontract, telefoonabonnement, koop/hypotheekakte

Algemeen belang: bijv. videobewakingscamera's in een winkel of op straat.

Gerechtigd belang: wanneer je iemand aansprakelijk wilt stellen (bijv. bij schade)

Slide 14

Lees eerst het volgende artikel: <https://www.hpdetijd.nl/2020-06-09/racistische-en-extremistische-afbeeldingen-onderdeel-van-jongerecultuur/>

Stickers in WhatsApp-groepen komen steeds vaker voor, en het gebruik ervan wordt steeds normaler. Je kunt met de klas in gesprek gaan over hun ervaringen met stickers. Zijn er studenten die dit ook versturen en ontvangen? Wat vinden zij van deze afbeeldingen? Gaat dit te ver of moet een grapje kunnen? Wanneer is het een grap? Bespreek met de klas welke netiquette regels toegepast moeten worden, wat zij hiervan vinden en laat hen dit noteren in het portfolio. Mocht je de studenten wat meer willen sturen, dan kun je nog extra vragen stellen.

Digitaal Burgerschap

OVERHEID EN AVG

Hoe gaat de overheid hier mee om?
Bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht.

- Autoriteit Persoonsgegevens (AP)
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Noorderpoort

Slide 15

Leg eventueel uit wat een recruiter is.

-> Een recruiter is iemand die mensen werft voor eventuele werkgevers.
D. 90%. Het juiste antwoord verschijnt bij een klik naar de volgende dia.
(Blijkt uit onderzoek van ExecuNet)

Digitaal Burgerschap

If you are not paying for the product, you are the product.

Wat denk jij dat dit betekent?

Noorderpoort

Slide 16

Stel eventueel deze vraag klassikaal.

Ook populair is personen zoeken in de werkkring. **1 op de 4 mensen geeft aan informatie op te zoeken over bestaande collega's, werknemers, vakgenoten of concurrenten.**

<https://www.mijnonlineidentiteit.nl/personen-zoeken-op-het-internet/>

Digitaal Burgerschap

VIDEO: ZIJN ALLE APPS ECHT GRATIS?

Met een paar klikken geven we de apps op onze apparaten toegang tot gegevens.

Noorderpoort

Slide 17

<https://www.mijnonlineidentiteit.nl/reputatiemanagement/>

Personal branding: je eigen positie op internet bepalen en vormgeven, op de juiste wijze communiceren met de juiste doelgroepen en zorgen voor goede vindbaarheid en interactie.

Monitoring van sociale media: kiezen voor social media die voor jou meerwaarde hebben, de mogelijkheden en mores van deze kanalen goed kennen en beheersen, de regie voeren door zelf te bepalen wie jouw feed ziet en erop kan reageren.

Jouw eigen plek op het internet creëren: door een eigen website of profielpagina te creëren waar je laat zien wie je bent, wat je doet en wat voor anderen kan betekenen. Daarnaast kan je hier verwijzen naar relevante webpagina's die over jou gaan.

Recensies managen: positieve reviews voor je laten werken en constructief omgaan met negatieve reacties, door open te staan voor kritiek, helder te communiceren en oplossingen en verbeteringen aan te dragen.

Zoekmachine reputatie: [zoekmachine reputatie](#) is het beïnvloeden van de zoekresultaten wanneer iemand op jouw naam zoekt. Op deze wijze kan diegene een goed beeld van jou krijgen door bijvoorbeeld direct te zien dat jij

een expert bent op een bepaald gebied. Daarnaast kan jij ervoor zorgen dat relevante links over jou hoger in de zoekresultaten terecht komen.

Informatie beheren: zorgen voor actuele en kloppende informatie die overal op internet synchroon loopt, zodat je een correct en consequent beeld scheidt en anderen geen tegenstrijdigheden aantreffen.

Ongewenste informatie managen: zo kan je een webmaster van een website met ongewenste informatie over jou verzoeken de [informatie te verwijderen](#) of onjuiste en [ongewenste zoekresultaten](#) proberen weg te laten halen door een verzoek in te dienen bij de desbetreffende zoekmachines.

Slide 18

Als er nog tijd over is, kun je afsluiten met een aantal stellingen. Vraag hierbij door op de antwoorden die de studenten geven.

Digitaal Burgerschap

WACHTWOORDEN
HOE GA JIJ OM MET JE WACHTWOORDEN?

Wat zijn veilige en onveilige wachtwoorden?

- Noem een aantal erg onveilige wachtwoorden
- Waar bestaat een veilig wachtwoord uit?
- Ga na of jouw wachtwoorden veilig zijn

Noorderpoort

Slide 19

Kijk samen met de klas of het doel is behaald.

Hebben we het doel bereikt? En weet je wat het verschil is tussen jouw online en offline identiteit?

Digitaal Burgerschap

WACHTWOORDEN
CHECK JOUW E-MAILADRES

Check jouw e-mailadres

Check of jouw e-mailadres ooit in een datalek is terechtgekomen.

Ga naar: www.haveibeenpwned.com

Wat betekent dit?

Noorderpoort

Slide 20

Digitaal Burgerschap

WACHTWOORDEN

De top 10 meest gebruikte wachtwoorden:

- 123456
- qwerty
- 123456789
- Welkom
- 12345
- wachtwoord
- welkom01
- password

Wanneer is een wachtwoord veilig?

- wachtwoordmanager: stelt combinaties voor zoals hier rechts is te zien en onthoudt ze.
- wachtwoordzin

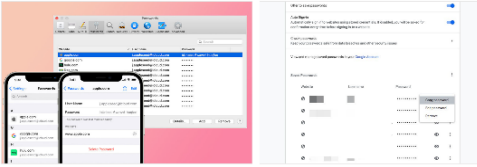
Noorderport

Slide 21

WACHTWOORDENMANAGERS

- iCloud-Sleutelhanger
- Google Chrome

Slide 22

NOS

ACTUALITEIT

ChristenUnie wil TikTok-verbod, ook kabinet maakt zich zorgen over privacy

ChristenUnie-Kamerlid Don Ceder wil dat er een verbod komt op de populaire Britse app TikTok. Hij vindt dat kinderen bereikbaar moeten worden, zeker nu het privacybeleid van de app is aangepast en de angst bestaat dat de Chinese overheid toegang krijgt tot de gegevens van gebruikers.

"TikTok heeft onvoldoende bescherming aan kinderen, schenkt privacywerving en is voornemens data van gebruikers door te sturen naar China, waardoor het ook een veiligheidsrisico wordt. Dit alles maakt dat het tijd is voor de overheid om in te grijpen", zegt het Kamerlid van de oppositie.

Vorige week werd bekend dat de Chinese app TikTok het privacybeleid in Europa aanpast, waardoor Chinese mediaworkers toegang krijgen tot de gegevens van gebruikers. Het is onduidelijk om welke gegevens het gaat en welke mediaworkers toegang krijgen.

AFRONDING

Nu:

- ben jij bekend met begrippen omtrent het internet;
- weet je meer over online privacy;
- heb je kennis over veilige wachtwoorden.

Slide 23

EINDE LES

Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.nl>

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material.
- Distribute — publish the material.

Under the following terms:

- Attribution** — You must give appropriate credit to the creator(s), indicate if you made any changes, and do not distribute the work for profit or commercial purposes.
- NonCommercial** — You may not use this material for commercial purposes.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything that is permitted by this license.

Slide 24

EINDE LES

Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.nl>